

samtykke, jf. nr. 2. Bestemmelsen, der skal ses som et supplement til bestemmelsen i nr. 1, omfatter bl.a. den situation, at den registrerede på grund af sygdom eller andre fysisk betingede omstændigheder, som f.eks. senil demens og bevidstløshed, ikke er i stand til at meddele sit samtykke. Omfattet af bestemmelsen er endvidere den situation, at der foreligger juridiske hindringer for den registreredes meddelelse af samtykke til behandlingen. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis den registrerede er frataget sin retlige handleevne (umyndiggjort). For så vidt angår udtrykket *vitale interesser*, henvises til bemærkningerne til bestemmelsen i § 6, nr. 4.

Behandling kan ligeledes ske, hvis den vedrører oplysninger, som er blevet offentliggjort af den registrerede, jf. nr. 3. Bestemmelsens tidsmæssige udstrækning er begrænset til det tidspunkt, hvor den oplysning, der ønskes behandlet, er offentliggjort af den registrerede. Det er dermed ikke tilstrækkeligt, at den dataansvarlige er bekendt med, at visse personoplysninger er bestemt til offentliggørelse. Offentliggørelse i bestemmelsens forstand foreligger, hvis oplysningerne er bragt til kundskab hos en bredere kreds af personer. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis oplysningerne videregives gennem tv, aviser og lignende landsdækkende medier. Også andre former for videregivelse af oplysninger vil kunne anses for offentliggørelse i bestemmelsens forstand. Det er en betingelse, at oplysningerne er offentliggjort på den registreredes foranledning. Oplysninger, som andre, f.eks. pressen, af egen drift har offentliggjort, er således ikke omfattet.

Efter bestemmelsen i nr. 4 kan behandling endelig ske, hvis det er nødvendigt for, at et retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares. Bestemmelsen omhandler behandling, der sker i såvel den dataansvarliges som i den registreredes interesse. Også behandling af oplysninger, der er nødvendig for, at en tredjemands retskrav kan fastlægges m.v., vil kunne ske i henhold til bestemmelsen. Omfattet af bestemmelsen er dermed bl.a. den situation, at behandling af oplysninger om den registrerede er nødvendig for, at den dataansvarlige kan afgøre, om den registrerede har et retskrav. Dette vil bl.a. være tilfældet med hensyn til offentlige myndigheders behandling af oplysninger som led i myndighedsudøvelse. Nævnes kan endvidere arbejdsgivers behandling af helbredsoplysninger med henblik på at afgøre, om den registrerede har krav på erstatning. Dette vil ligeledes gælde for eksempelvis forsikringssselskabers behandling af helbredsoplysninger med henblik på at vurdere, om den registrerede har krav på erstatning. Nævnes kan end-

videre den behandling af oplysning om bl.a. folketingskandidaters politiske overbevisning, som i dag sker i »Det fælleskommunale Valgopgørelsessystem«, og som har til formål at lette administrationen i bl.a. kommunerne i forbindelse med opgørelse af resultatet af kommunale valg og folketingsvalg. Omfattet af bestemmelsen er endvidere den situation, at behandling af oplysninger om den registrerede er nødvendig for, at det kan afgøres, hvorvidt den dataansvarlige kan gøre et krav gældende over for den registrerede. Som eksempel herpå kan nævnes skattemyndighedernes behandling af oplysninger om medlemskab af folkekirken, der registreres i CPR med henblik på opkrævning af kirkeskatter. Endelig omfatter bestemmelsen som nævnt også den situation, at behandlingen er nødvendig for, at en tredjemands retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares. En betingelse herfor er dog, at kravet om saglighed, jf. § 5, stk. 2, er opfyldt. Dette vil bl.a. være tilfældet i forbindelse med en dataansvarlig domstols behandling af oplysninger om andre personer end parterne, der er nødvendig for afgørelsen af en retssag.

Der henvises i øvrigt til *betænkningen*, side 236 f.

Til stk. 3

I bestemmelsen fastsættes, at behandling af oplysninger om enkeltpersoners fagforeningsmæssige tilhørsforhold kan ske, hvis det er nødvendigt for overholdelsen af den dataansvarliges arbejdsretlige forpligtelser eller specifikke rettigheder. Udtrykket *arbejdsretlige forpligtelser eller specifikke rettigheder* skal forstås i bred forstand. Omfattet af udtrykket er alle former for forpligtelser og rettigheder, som hviler på et arbejdsretligt grundlag. Dette gælder, uanset om grundlaget er lovgivning eller aftale. Også behandling af oplysninger, som sker til overholdelse af forpligtelser eller rettigheder, som følger af kollektive overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter eller af individuelle ansættelseskontrakter, er dermed omfattet af bestemmelsen. Der henvises herved til *betænkningen*, side 238. Det bemærkes, at den behandling, som finder sted, naturligvis ikke må gå ud over rammerne for de grundlæggende principper for behandling af oplysninger, jf. § 5.

Til stk. 4

Bestemmelsen indebærer, at bestemte dataansvarlige under nærmere angivne betingelser vil kunne foretage behandling af de i stk. 1 nævnte følsomme oplysninger.

Bestemmelsens 1. pkt. fastsætter, at behandling af følsomme oplysninger kan ske, når den foretages inden for rammerne af den virksomhed, som udøves af